

การศึกษาคความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จังหวัดสกลนคร A Study of Job Satisfaction of Personnel Under the Sakon Nakhon Education Area

ลัดดา ศรีสร้อย¹, วิวัฒน์ ทุ่งจำนำงค์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษจังหวัดสกลนคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษจังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสกลนครเขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสกลนคร เขต 2 จำนวน 140 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง สำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ประเภทและลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถามมาจาก และตามทฤษฎี 2 ปัจจัยของเฮอร์ซเบิร์ก (Herzberg) แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบด้วย t-test และ F-test ผลวิจัย พบว่า

1. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษจังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

Abstract

The objective this research is; 1) A Study of Job Satisfaction of Personnel Under the Sakon Nakhon Education Area; 2) to compare A Study of Job Satisfaction of Personnel Under the Sakon

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Nakhon Education Area,, by using the theory of Spaulding. Simple random sampling was used to determine the sample size. 140 Person were selected from those of the Sakon Nakhon Education Area The instrument used for collecting the data was a 5-rating scale questionnaire with 50 items. The descriptive statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), t-test and one way analysis of variance. The LSD method was used for the pair comparison.

The results revealed that;

1. The results of A Study of Job Satisfaction of Personel Under the Sakon Nakhon Education Area had a good level of reasonable and quality

2. The results of investigate operations of A Study of Job Satisfaction of Personnel Under the Sakon Nakhon Education Area, overall obtained significantly higher scores and creative scores than those in the control group ($p < 0.05$)

Keywords: Job Satisfaction of Personnel

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

องค์กร ไม่ว่าจะเป็นในภาครัฐหรือเอกชน จะอยู่ได้ด้วยมนุษย์ มนุษย์มีขีดความสามารถสูง มีความหวังตั้งใจสูง ที่จะทำงานให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ขึ้นไป ก็ย่อมจะสามารถประสบผลสำเร็จได้อย่างดี

การบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นงานสำคัญยิ่งขององค์กรทุกแห่ง การที่สามารถดูแลบริหารจัดการคน ให้เขามีความสุข มีขวัญกำลังใจ สามารถทำงานร่วมกันกับมนุษย์อื่น ๆ ได้อย่างมีความสุข เมื่อมีงานทำแล้ว ก็สามารถสร้างความรู้สึกดี ๆ ให้เกิดขึ้น มีแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ ที่จะมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่การทำงานในความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มความสามารถ องค์กรใด ๆ ก็ตาม ที่สามารถดูแลให้มนุษย์ในองค์กรของตน มีคุณลักษณะเช่นที่กล่าวนี้ได้ องค์กรนั้น ย่อมเป็นองค์กรที่มีสุขภาพดียอดเยี่ยม มีผลการดำเนินงานที่ดี ประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง เช่นเดียวกัน การบริหารองค์การ ผู้บริหารที่ฉลาดทางโลกแล้ว ก็อย่าลืมฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ด้วย ตามทฤษฎีองค์กรแล้ว ถือว่า องค์ประกอบสำคัญขององค์กร มีสองส่วน คือ “งาน” และ “คน” หมายความว่า องค์กรทุกประเภทจะต้องมีองค์ประกอบด้านงาน ซึ่งได้แก่ ภารกิจที่จะต้องกระทำตามวัตถุประสงค์ และการจัดระบบงาน เพื่อให้สามารถกระทำตามวัตถุประสงค์และการจัดระบบงาน เพื่อให้สามารถกระทำภารกิจ ได้ตามเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะประกอบภารกิจได้ตามเป้าหมายขององค์กร จำเป็นต้องมีองค์ประกอบ ด้านคน คือ มีคนหรือบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เหมาะสม เพียงพอ ที่จะปฏิบัติงาน หน่วยงานทุกประเภทย่อมมีภารกิจหลักที่จะต้อง ดำเนินการให้บังเกิดผล การที่หน่วยงาน จะกระทำภารกิจหลัก ได้ดี มีประสิทธิภาพ หน่วยงานจำเป็นจะต้องมีบุคลากรที่มีคุณภาพ ในจำนวนที่เหมาะสมกับภาระงาน จึงอาจกล่าวได้ว่าบุคลากรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานทุกประเภท บุคลากร นับว่าเป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญที่สุด ในการบริหารงาน เพราะบุคลากรเป็นผู้ปฏิบัติงาน และผู้ใช้ทรัพยากร เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น บุคลากรจึงสามารถสร้างความสำเร็จ สร้างความล้มเหลว ให้เกิดขึ้นแก่งานได้ ถ้าเราได้บุคลากร ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความตั้งใจ ความกระตือรือร้น อุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ และมีความพึงพอใจในการทำงาน งานนั้นก็ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรจึงมีผลต่อความสำเร็จของงานและองค์กร รวมทั้งความสุขของผู้ทำงานด้วย องค์กรใดก็ตามหากบุคคลในองค์กรไม่มีความพึงพอใจในองค์กร ก็จะเป็นมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลงานและการปฏิบัติงานต่ำลง คุณภาพของงานลดลง มีการขาดงาน ลาออกจากงาน หรืออาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมและปัญหาทางวินัย ได้อีกด้วย แต่ในทางตรงกันข้าม หากองค์กรมีบุคลากรที่มีความพึงพอใจในการทำงานสูง มีผลทางบวกต่อการปฏิบัติงาน เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ย่อมปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ และได้ผลดีกว่าคนที่ไม่มี ความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฮอร์ชเบอร์ก (Herzberg พบว่า หากสามารถสร้างให้ ผู้ทำงานมีความรู้สึกที่ดีต่อหน้าที่การงาน ไม่ว่าจะเป็นตัวงาน ปัจจัยทางจิตวิทยา ความสำเร็จในงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า และความเป็นไปได้ของความเจริญก้าวหน้า ซึ่งเฮอร์ชเบอร์ก (Herzberg อ้างถึงในนงยุทธ เกษสาคร ,2544)ได้นิยามปัจจัยเหล่านี้ว่า “ความพึงพอใจในการทำงาน” ก็จะสามารถทำให้ ผู้ทำงาน ทำงานได้อย่างเต็ม ศักยภาพ และมีคุณภาพงานสูงสุด จากการศึกษา ดังกล่าว ถ้าหากนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก็จะทำให้ได้งานที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพเช่นกัน

ความพึงพอใจในปัจจัยการปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรจะทำให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรใน หน่วยงานให้ได้มากที่สุดโดยผู้บริหารเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบต่างๆ รวมทั้งให้คำชี้แนะ ตัดสินใจ แก้ปัญหา อำนาจการ บำรุงขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากร เพราะจะช่วยให้การบริหารงานของผู้บริหารเป็นไปอย่างราบรื่นและ ความสำเร็จของหน่วยงานไม่ได้อาศัยอยู่กับการเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถเท่านั้นแต่ยังขึ้นอยู่กับการร่วมมือร่วมใจ ของผู้ปฏิบัติงานอีกด้วยเพราะจะช่วยให้การบริหารงานของผู้บริหารเป็นไปอย่างราบรื่นและเป็นผลให้การปฏิบัติงาน ของบุคลากรในหน่วยงานมีประสิทธิภาพด้วย ดังนั้นองค์กรจึงจำเป็นต้องเพิ่มความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน สร้าง สภาพแวดล้อมทั่วไป รวมทั้งคิดหาวิธีที่จะไม่ให้งานเกิดความเบื่อหน่าย โดยการสับเปลี่ยนงานหรือลดงานจำเจ จัดกิจกรรมอื่นเพิ่มให้ความสำคัญกับบุคลากร จัดบรรยากาศกับการทำงานเป็นบรรยากาศแบบแจ่มใส ผู้บังคับบัญชาให้ การสนับสนุน นับว่ามีค่าอย่างยิ่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานทุกคนและเป็นเรื่อง que ผู้บริหารควรให้ความสนใจนำมาเป็นองค์ประกอบ ในการวิเคราะห์ ปรับปรุงงาน ให้สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นผู้บริหารทุกระดับชั้น นอกจากจะมี หน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วางแผนงาน จัดองค์กร วินิจฉัย สั่งการ ตลอดจนเป็นตัวอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติ ตนให้เป็นแบบอย่างต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเข้าใจซึ่งกันและกันประสานสามัคคี เพื่อเป็นพลัง ที่จะนำองค์กรไปสู่ เป้าหมายที่กำหนดไว้ ฉะนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา “ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เกิดจากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายทางการศึกษาที่เกิดขึ้น ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 37 ว่า การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ อุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณของสถานศึกษา จำนวนประชากรเป็น หลัก และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย ให้รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของสภาการศึกษาแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราช กิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 186 เขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 6 กลุ่ม งานและ 1 หน่วย ดังนี้ 1. กลุ่มอำนาจการ 2. กลุ่มบริหารงานบุคคล 3. กลุ่มนโยบายและแผน 4. กลุ่มส่งเสริมการจั ดการศึกษา 5. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล 6. กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน และ 7. หน่วยตรวจสอบภายใน

จากการที่มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้มีปัญหาในหลาย ๆ ด้านของสถานที่การปฏิบัติงาน บุคลากร ในสำนักงานไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน เครื่องมือเครื่องใช้ ในสำนักงานไม่เพียงพอ สาธารณูปโภคยังไม่พร้อม ทำ

ให้เกิดความไม่สะดวก และไม่คล่องตัวในการบริหารและการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก สถานที่ทำงานคับแคบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงบริหารงานภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ หลายด้าน นอกจากจำนวนบุคลากรและอาคารสถานที่แล้ว ยังมีปัญหาเรื่องความรู้ความสามารถและความชำนาญของบุคลากรในการปฏิบัติงานในรูปแบบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร มีความพึงพอใจในการทำงานมากน้อยเพียงใด และพฤติกรรมของผู้นำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร กับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ซึ่งผลที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร ในการปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมผู้นำให้สอดคล้องกับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนครต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากร

สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร ที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 213 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 140 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้ตารางสุ่มอย่างง่ายของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan).

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทและลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถามมาจาก (กชกร สมิตะมาน,2548) และตามทฤษฎี 2 ปัจจัยของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg) แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถามมาจาก (กชกร สมิตะมาน,2548) โดยมีข้อความคำถามที่สร้างขึ้นภายใต้กรอบทฤษฎีของเฮร์ซเบิร์ก ซึ่งผู้วิจัยได้มีความสนใจใน 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ 2. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน 3. ด้านเงินเดือน 4. ด้านวิธีการปกครองบังคับบัญชา 5. ด้านนโยบายและการบริหาร 6. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบด้วย t-test และ F-test

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร ดังแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร
จำแนกเป็นรายด้าน และโดยภาพรวม

การบริหารงานของบุคลากร	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	4.17	0.47	มาก
2. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน	4.19	0.42	มาก
3. ด้านเงินเดือน	4.27	0.43	มาก
4. ด้านนโยบายและการบริหาร	4.20	0.41	มาก
5. ด้านวิธีการปกครองบังคับบัญชา	4.24	0.40	มาก
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	4.21	0.39	มาก
โดยรวม	4.21	0.39	มาก

จากตารางพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของแต่ละด้านดังนี้คือ ด้านเงินเดือน ($\bar{X} = 4.27$) ด้านวิธีการปกครองบังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.24$) ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ($\bar{X} = 4.21$) ด้านนโยบายและการบริหาร ($\bar{X} = 4.20$) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 4.19$) และ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.17$)

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1) การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร จากผลการวิจัยพบว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร มีการบริหารงานด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีอิสระในการเสนอความคิดเห็นและตัดสินใจในงานที่ปฏิบัติ รวมถึงงานที่ปฏิบัติช่วยให้เกิดความรู้ใหม่และประสบการณ์เพิ่มขึ้นและการที่ได้รับ

2. ควรศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด สกลนคร และจังหวัดอื่นๆ เพื่อให้ทราบขวัญและกำลังใจของบุคลากรดีหรือไม่ ถ้าขวัญและกำลังใจดีก็ส่งผลให้บุคลากร เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหมิตรออฟเซต.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ
- ยงยุทธ สิมพา. (2542). ความพึงพอใจของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี.
รายงานการค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สิริกาญจน์ วงศ์โสภณ. (2549). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลนครราชสีมา วิทยานิพนธ์
นครราชสีมา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.